

VÉLEMÉNYEK, KIIGAZÍTÁSOK, JAVASLATOK

Keszthely Város Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatához

JELLENLEGI HELYZET ISMERTETÉSE

Az anyagnak ez a része túl nagy súlyt kap a felülvizsgálatban. Beilleszti a várost a vármegyei és törvényi környezetbe, a térség természeti és gazdasági életébe, de sok benne az ismétlés, illetve helyenként hiányosak, tévesek az adatok.

A település vízhálózatának hossza a 36. oldalon 96, a 37. oldalon 81 km, a fasorok felsorolásából kimaradt a Fenyves allé, a közparkok felsorolásából az Erzsébet liget (96.old.). A „levegőminőség” fejezetben megállapítja, hogy „A településen a porszennyezettség éves szinten minimálisnak mondható”, miközben előzőleg szövegben és táblázatban jelzi, hogy nem történik és korábban sem történt porszennyezettség mérés.

A Felülvizsgálat számunkra fontosabb része az előző programozások során meghatározott feladatok felsorolása illetve a következő időszakra vonatkozó feladatmeghatározások, célkitűzések.

8.1 LEVEGŐ TISZTASÁG VÉDELEM

Az anyag a célkitűzések között sorolja fel a települési levegő minőségének ellenőrzését, a lakosság tájékoztatását.

- Keszthelyen a legfontosabb légszennyező anyagok közül csak a NO₂ -t mérik. A WHO nyilvános adatai szerint Európában évente kb. 400 ezer ember hal meg a levegő PM₁₀, PM_{2,5} részecske szennyezettsége miatt. Nincs ez másként Magyarországon, Keszthelyen sem. Városunk mélyebben fekvő jelentős területein jellemzően kialakul az u.n. téli szmog, ezért valóban „életbevágóan” fontos lenne a légszennyezettség mérése és veszélyes időszakokban a lakosság tájékoztatása.
- Fontos lenne a városkörnyéki bányák által okozott porszennyezés monitorozása is, eldöntendő, hogy ezek üzemelése egyezik-e a közösség érdekeivel.
- Komoly szennyező forrás a gépjármű közlekedés. A személyautó-forgalom számának csökkentését a tömegközlekedés javításával lehetne elérni, a város minden városrészét érintő helyi autóbuszjáratokkal, kisebb elektromos üzemű buszokkal. Tudjuk, hogy ennek jelenleg anyagi akadálya van, de törekedni kellene rá.
- A légszennyezés szempontjából is érdemes végiggondolni, mekkora plusz kibocsátást fog eredményezni a gomba módra szaporodó ingatlanberuházások által keltett gépkocsi-többség.
- Fontos lenne a pollenhelyzetet is monitorozni, jelenleg nincs erre helyi adatunk, pedig nagyon sok lakos szenved allergiától. A tájékoztatás megkönnyítené a helyzethez való alkalmazkodást.

8.2. ZAJTERHELÉS CSÖKKENTÉSE

A fejlesztési javaslatától eltérően településünkön megtörtént a zajkibocsátási határértékek megállapítása. A problémát azok be nem tartása és az ellenőrzés, szankcionálás nehézsége okozza. Tarthatatlan helyzet, hogy a város egyes részein- különösen a Helikon liget városrészben – a

lakosoknak évek óta nincs módjuk a nyugodt pihenésre egyes Viviéra koncertek alatt. Ne tekintsük ezt megszokottnak. Ezen csak a koncert-helyszín megváltoztatása, áthelyezése segíthet !

8.3 EGÉSZSÉGES IVÓVÍZ

A felsorolt szakmai intézkedések indokoltak, de a célkitűzések sorából hiányoljuk az ivóvíz-takarékosság fontos javaslatát.

Jelenleg hatalmas mértékben pazaroljuk a tisztított ivóvizet – nem csak városunkban. Ivóvízzel működnek az ipari üzemek, az autómosók, a lakosság nagy része ezzel locsolja a kertjét, a városi zöldterületeket a Helikon parki kútból öntözik, ami áttételesen a nem kifogyhatatlan karsztvizünket csökkenti.

Korábban is javasoltuk, hogy a Helyi Építési Szabályzatban írjuk elő az új építésű ingatlanoknál a kötelező csapadékvíz gyűjtést, nem csak a lakóépületeknél! Felhasználásával jelentős mennyiségű karsztvizet takaríthatunk meg.

8.4. SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS

- A keszthelyi szennyvíztelep NEM BÍRSÁGOLT! - ellentétben a „célkitűzések 2.2. pontjában szereplő állítással. Ezzel szemben az ország legszigorúbb határértékeit teljesíti a tisztított szennyvíz téli és nyári kibocsátásakor, a szennyvíziszapból pedig biogázt előállítva elektromos áramot termel.
- kapacitása megfelelő, a most épülő közel 1000 ingatlant is beleértve, de a nagy esőzéseknél gondot okoz, hogy a városban sok helyen szabálytalanul rácsatlakoztatták az esővízgyűjtő vezetéket a szennyvízcsatornára. Ez nem csak a szennyvíztelep terhelését növeli, hanem a város mélyebben fekvő területeit elönti a szennyvíz, ami nem csak anyagi, hanem egészségügyi problémát is okoz! A régóta ismert problémára megoldást kell találni!

8.5. ZÖLDFELÜLETEK VÉDELME, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA

A célkitűzések egy része megvalósult illetve megvalósul.

- Keszthelyen jelenleg zajlik a „Zöld Város” program. Ennek keretében a Sétáló utcától a Helikon parkon keresztül a Kresz parkig megtörténik/megtörtént a növényzet vizsgálata, monitorozása, a növényállomány felújítása. Rendszeres a fasorok ápolása, metszése, a hiányzó egyedek pótlása.
- A város zöldfelületi hálózata az elmúlt években új elemmel bővült: megnyílt – újjászületett – az Erzsébet liget, amely a megújult Kastély-parki zöldterülettől induló ÉNY-DK-i zöld tengely részeként biztosítja a város átszellőzését, a zöldterületek kapcsolatát a Balaton parttal.
- Folyamatos a régi játszóterek megújítása, számos új játszótér létesült.
- A Balaton parti zöldterületeket – ha a megállapítás a természetes zöldterületekre vonatkozik - egyesületünk szerint meg kell hagyni jelenlegi állapotukban, a tervezett sétaút két oldalán meg kell tartani a természetes növényállományt. Keszthelynek különleges értékei ezek a még meglévő zöldterületek.
- A Balaton parti nádas kapcsolódik a parti növényállományhoz, értékes biodiverzitást hozva létre. Hiányoljuk az célkitűzésekből a nádas állapotának monitorozását, védelmét, az illegális tevékenységek megszüntetését. Együttműködve a vízügyi szervezetekkel a városnak is tennie kellene ennek a Balaton szempontjából létfontosságú növényegyüttesnek a fennmaradásáért.

8.6. TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME, FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

A felsorolt célkitűzésekkel egyetértünk.

8.7. TALAJOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

Egyetértve a felsoroltakkal úgy gondoljuk, hogy a barnamezős beruházásnak sokkal nagyobb hangsúlyt kell kapnia. Megengedhetetlen, hogy zöldterületeket és termőföldeket sorolunk át beépíthető területté, akár ingatlan építésről, akár infrastruktúráról van szó, amíg van más megoldás is! Ezzel a jövő generáció lehetőségeit herdáljuk el rövid távú nyereségért. Ismét felmerül a korábban már említett kérdés: jó-e a városnak a terjeszkedés?

8.8. VIZEINK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

A víz fenntartható használatával kapcsolatos véleményünket az „Egészséges ivóvíz” fejezetben leírtuk.

A mostani fejezet nagy részben foglalkozik a település vízvédelmével, az árvizek és villámárvizek problémájával. Egyesületünk már korábban is jelezte a probléma megoldásának szükségességét. Nem tartjuk elegendő célkitűzésnek a „csapadékvíz betározási lehetőségeinek vizsgálatát”. Itt az idő, hogy ennél konkrétabban foglalkozzunk a bármikor bekövetkező haváriával. Keszthely nagy része a geodéziai adottságaiból következően veszélyeztetett egy valódi villámárvíz esetén, ezért javasoljuk, hogy készüljön az egész város területére egy átfogó vízrendezési-csapadékhasznosítási terv, a magasabb városrészekről lefolyó csapadéktöbblet tározására, a lefolyás lassítására, elterelésére.

Ahogy korábban is írtuk-, mindenkor fontosnak tartjuk az „ingyen” víz, a csapadék gyűjtését, felhasználását.

- Ide tartozik legfontosabb vizünk, a Balaton vízvédelmének, illetve vízmennyiségének kérdése. Kutatók szerint, ha nem teszünk semmit, tavunk 2050-re elmocsarasodik a vízhiány következtében. Felmerült a víz utánpótlásának megoldási lehetősége a Murából vagy a Rábából. Egyesületünk úgy véli, ez a megoldás alapvetően megváltoztatná a tó élővilágát, vizének jellemzőit, hiszen egy, az Alpokból eredő folyó más ökoszisztémát képvisel. Ismert, hogy a tó vízállását úgy szabályozzuk, hogy magas vízállás esetén a felesleget leengedjük a Sió csatornán. Kérdés, hogy ennek a feleslegnek a tározása és aszály esetén újbóli felhasználása mennyit segítene a probléma oldásában.

8.18. KLÍMAVÉDELMI JÖVŐKÉP

Ez a fejezet tartalmaz néhány számunkra ismeretlen elemet (pl. Az egészség és klímatudatosság szerepe **Tolnán**)

Környezetvédelmi szakmai megállapításával, melyek általánosan érvényesek, egyetértünk.

2023. 09.25.

Keszthelyi Környezetvédő Egyesület

Forstner Anna elnök